

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

**ANALÝZA OBECNÍHO ROZPOČTU A NÁVRH
INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU**

ANALYSIS OF THE MUNICIPAL BUDGET AND THE INVESTMENT PLAN

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Tereza Valachová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. EVA VÍTKOVÁ, Ph.D.

BRNO 2019

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3656 Městské inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program
Studijní obor	3647R025 Městské inženýrství
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Tereza Valachová
Název	Analýza obecního rozpočtu a návrh investičního záměru
Vedoucí práce	Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2018
Datum odevzdání	24. 5. 2019

V Brně dne 30. 11. 2018

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

- 1) Provažnicková, R.; Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, 3. vyd. Praha, 2015, ISBN 978-80-247-5922-7
- 2) Hamerníková, B.; Maaytová, A. a kol.; Veřejné finance, 2. vyd. Praha, WoltersKluwer ČR, 2010, ISBN 978-80-7357-497-0
- 3) Lajtkeřová, E.; Veřejné finance v České republice: teorie a praxe, Brno, CERM, 2013, ISBN 978-80-7204-861-8
- 4) Ochrana, F.; Pavel, J.; Vítěk, L. a kolektiv; Veřejný sektor a veřejné finance, GradaPublishing, Praha, ISBN 978-80-2473-228-2

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Zadání práce:

1. Definování obecního rozpočtu
2. Charakteristika jednotlivých položek obecního rozpočtu
3. Definování investičního záměru
4. Identifikace jednotlivých fází investičního záměru
5. Případová studie

Cíl práce: definovat obecní rozpočet, jeho náplň a charakterizovat investiční záměr.

Výstup práce: zanalyzovat vybraný obecní rozpočet ve zkoumaném období a navrhnout možný investiční záměr v dané obci.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce definuje obec z hlediska zákona, popisuje obecní rozpočet a jeho charakteristiku, místní rozpočet, jeho dělení a strukturu, popisuje rozpočtový výhled, rozpočtový proces a jeho jednotlivé fáze. Řeší investiční výstavbové projekty, životní fáze projektu a také financování veřejných projektů. Projekt je zpracován formou případové studie, která se týká dětského hřiště s parkovou částí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Obec, obecní rozpočet, místní rozpočet, investiční projekt, životní fáze projektu

ABSTRACT

This bachelor thesis defines the municipality from the point of view of law, describes the municipal budget and its characteristics, local budget, its distribution and structure, describes the budget outlook, budget process and its individual phases. It deals with investment construction projects, project life cycle and also financing of public projects. The project is a case study, which concerns a park area.

KEYWORDS

Municipality, municipal budget, local budget, investment project, project life cycle

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Tereza Valachová *Analýza obecního rozpočtu a návrh investičního záměru*. Brno, 2019. 50 s., 0 s. příl. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Eva Vítková, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané bakalářské práce s názvem *Analýza obecního rozpočtu a návrh investičního záměru* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 19. 5. 2019

Tereza Valachová

autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Analýza obecního rozpočtu a návrh investičního záměru* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 19. 5. 2019

Tereza Valachová

autor práce

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala paní Ing. Evě Vítkové, Ph.D., jakožto vedoucí mé bakalářské práce, za její cenné rady, připomínky a také vstřícný a milý přístup po celou dobu zpracování této práce.

Dále bych také chtěla poděkovat mým nejbližším, kteří při mně stáli po celou dobu mého studia. Děkuji Vám.

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Obec	11
3	Rozpočet obce	12
3.1	Charakteristika obecního rozpočtu	12
3.2	Místní rozpočet.....	12
3.2.1	Běžný rozpočet.....	13
3.2.2	Kapitálový rozpočet	13
3.3	Rozpočtový výhled.....	13
3.4	Rozpočtový proces	13
3.4.1	Jednotlivé fáze rozpočtového procesu	14
3.5	Struktura místního rozpočtu	15
3.5.1	Příjmy rozpočtu.....	16
3.5.2	Výdaje rozpočtu	17
4	Investiční výstavbové projekty	19
4.1	Fáze životního cyklu	19
4.1.1	Předinvestiční fáze	19
4.1.2	Investiční fáze	19
4.1.3	Provozní fáze.....	20
4.1.4	Likvidační fáze.....	20
4.2	Financování investičního projektu ve veřejném sektoru.....	20
4.2.1	Interní zdroje	20
4.2.2	Externí zdroje	21
5	Město Třebíč	22
5.1	Charakteristika města	22
5.2	Rozpočet obce	22
5.2.1	Rozpočet obce v roce 2013	24
5.2.2	Rozpočet obce v roce 2014	25
5.2.3	Rozpočet obce v roce 2015	27
5.2.4	Rozpočet obce v roce 2016	28
5.2.5	Rozpočet obce v roce 2017	30
5.3	Rozpočtové příjmy	31

5.3.1	Daňové příjmy.....	32
5.3.2	Nedaňové příjmy.....	33
5.3.3	Přijaté dotace.....	34
5.3.4	Kapitálové příjmy.....	35
5.4	Rozpočtové výdaje.....	36
5.4.1	Běžné výdaje.....	36
5.4.2	Kapitálové výdaje.....	37
6	Případová studie.....	39
6.1	Popis území.....	39
6.2	Popis řešení.....	40
6.2.1	Zjednodušený stavební postup řešení.....	42
6.3	Rozpočet projektu.....	42
6.4	Financování projektu.....	44
7	Závěr.....	45
8	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	46
9	SEZNAM ZKRATEK.....	48
10	SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ.....	50

1 Úvod

Předmětem této bakalářské práce je analýza obecního rozpočtu a stanovení investičního záměru. Obecní rozpočet lze chápat jako finanční plán, který předpokládá určité příjmy a výdaje. Je velmi důležitým nástrojem pro ekonomický a sociální rozvoj obce. Cílem práce je bližší seznámení s obecním rozpočtem, popsána je jeho charakteristika, tvorba a jednotlivé fáze, podrobněji budou popsány také jednotlivé položky, které se nachází pod příjmy a výdaji rozpočtu. Teoretická část bude uzavřena definicí investičního výstavbového projektu, jeho jednotlivých fází a financování veřejných projektů.

V praktické části se zaměřím na své rodné město Třebíč. Podrobněji budou popisovány závěrečné účty obce v letech 2013-2017. Nejdříve bude porovnán schválený rozpočet se závěrečným účtem obce. Dále budou podrobněji popsány závěrečné účty jednotlivých let. Popsány budou také položky, které se skrývají v příjmech a výdajích města Třebíče. Praktická část bude uzavřena stanovením investičního záměru, který se opět bude nacházet ve městě Třebíč. Bude se jednat o dětské hřiště spojené s parkem.

2 Obec

Dle zákona o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. [1]

Orgánem, který samostatně spravuje obec, je zastupitelstvo. Zastupitelstvo volí ze svých členů starostu, který zastupuje obec navenek a je zodpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu. Zastupitelstvo volí i místostarostu (nebo místostarosty), který zastupuje starostu po dobu jeho nepřítomnosti. Výkonným orgánem obce je rada obce tvořená starostou a členy zvolenými z řad zastupitelů. Starosta stojí v čele obecního úřadu. Obecní úřad dále tvoří místostarosta (nebo místostarostové), tajemník a zaměstnanci obecního úřadu. Každá obec musí mít vždy zřízen finanční a kontrolní výbor. [2]

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce, především: schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu obce a závěrečného účtu obce, zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů obce, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce a další. [3]

Rada obce je výkonným orgánem obce a ze své činnosti se zodpovídá zastupitelstvu. Radě obce je například vyhrazeno: zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření, vydávat nařízení obce, rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce a další. [3]

3 Rozpočet obce

Rozpočet obce je sestavován na rozpočtové období, tedy na kalendářní rok. Podle zákona o rozpočtových pravidlech obec sestavuje i rozpočtový výhled na 2 až 5 let. Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje nejen o příjmech a výdajích, ale zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. [3]

3.1 Charakteristika obecního rozpočtu

Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán, stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě, s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného (především u daní) způsobu financování, který je typický pro všechny veřejné rozpočty. Rozpočet a celý rozpočtový proces lze chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky, nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Hospodaření lze charakterizovat tímto vztahem:

$$F1+P-V=F2$$

F1	stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období
P	příjmy
V	výdaje
F2	stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Je-li F2 větší než F, vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce. Je-li F1 větší než F2, je nutné použít rezerv z minulých období nebo jiných zdrojů na vyrovnání rozpočtové bilance. [2]

Místní rozpočet je tedy tvořen příjmy a výdaji. Velikost a struktura příjmů vypovídají o fiskální samostatnosti, velikost a struktura výdajů jsou odrazem výdajové politiky dané municipality. [4]

3.2 Místní rozpočet

Místní rozpočet se dělí na běžný a kapitálový rozpočet. V běžném rozpočtu jsou příjmy a výdaje, které se vztahují k danému fiskálnímu roku, tzn. v případě každoročně sestavovanému rozpočtu je doba jejich splatnosti v rámci daného roku. Kapitálový rozpočet obsahuje příjmy a výdaje, jejich splatnost je delší než jeden fiskální rok. Zpravidla se jedná o investice (na straně výdajů) a způsob jejich financování (na straně příjmů). [4]

3.2.1 Běžný rozpočet

Běžný (někdy také provozní) rozpočet je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž většina se každoročně opakuje, vztahují se k danému rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují neinvestiční (provozní) potřeby prostřednictvím běžných (neinvestičních) výdajů. [2]

Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný – příjmy by se měly rovnat výdajům, nebo jako deficitní, kdy jsou běžné příjmy menší než běžné výdaje. Tyto dva vztahy ukazují na zhoršené hospodaření obce. První případ vyjadřuje fakt, že obec je svými běžnými příjmy schopen krýt pouze běžné výdaje, zatímco druhá možnost odráží skutečnost, že obec již není schopna svými provozními příjmy financovat provozní výdaje. [2]

3.2.2 Kapitálový rozpočet

Příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku, se zachycují v kapitálovém rozpočtu. Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. Kapitálový rozpočet by měl sloužit ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktiv, protože výdaje na investiční projekty jsou poměrně velké. Kapitálový rozpočet je vyrovnaný, jestliže se jeho výdaje rovnají příjmům. Je deficitní, jsou-li kapitálové výdaje větší než příjmy a jsou-li kapitálové výdaje menší než kapitálové příjmy je přebytkový. [2],

3.3 Rozpočtový výhled

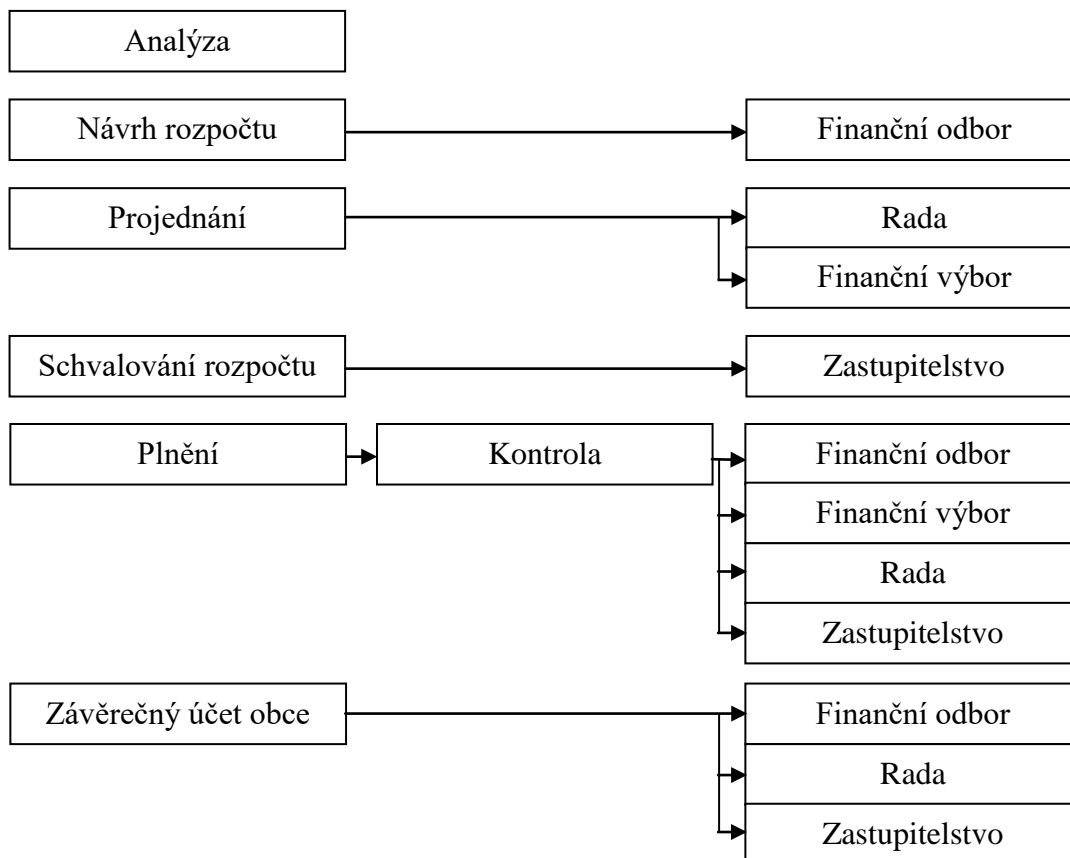
Zákon o rozpočtových pravidlech ukládá obcím od roku 2001 sestavovat rozpočtový výhled. Rozpočtový výhled má využívat i ta nejmenší obec. Tento nástroj slouží pro střednědobé finanční plánování. Zákon dává možnost volit si míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Každý územní samosprávný celek jej sestavuje alespoň ve čtyřech základních ukazatelích a to: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky. Zpracováním rozpočtového výhledu přináší obci výrazné zkvalitnění řízení hospodaření, udržení stabilní finanční situace a rychlou orientaci ve finančních možnostech. Rozpočtový výhled slouží jako podklad pro sestavování návrhu rozpočtu. [2]

3.4 Rozpočtový proces

Pod tímto procesem rozumíme souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření obce v daném rozpočtovém období. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů neupravuje každý detail přípravy rozpočtu. Vzhledem k tomu není rozpočtový proces u všech obcí stejný, některé zásady a fáze však zůstávají stejné. Rozpočet

se sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky. [2]

3.4.1 Jednotlivé fáze rozpočtového procesu

Obrázek 1 – Fáze rozpočtového procesu [zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5922-7, zpracování: vlastní.]

Analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období

Sestavení návrhu rozpočtu

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro tvorbu rozpočtu zpravidla provádí výkonný orgán obce, většinou finanční odbor. Podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled. Sestavování rozpočtu dále navazuje na údaje z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. [2]

Projednávání a schválení

Sestavený návrh se projednává ve finančním výboru a v radě obce, tedy výkonnými orgány. Případné připomínky těchto orgánů finanční odbor zpracuje do návrhu rozpočtu.

Schvalování rozpočtu je ve výhradní pravomoci zastupitelstva. Zastupitelé schvalují závazné ukazatele, které se po schválení rozepisují podle podrobné rozpočtové skladby. Schválený rozpočet je vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný. [2]

Kontrola plnění rozpočtu

Za plnění rozpočtu jsou odpovědné orgány obce, které průběžně kontrolují plnění rozpočtu a předkládají zprávu o plnění. Hledají vhodná účinná opatření, která by mohla odstranit působení negativních vlivů v rozpočtovém hospodaření. Rada obce jakožto výkonný orgán má vyhrazeno zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu. Zastupitelstvo obce je povinno zřídit jako své kontrolní a iniciativní orgány finanční a kontrolní výbor. Rozlišujeme tři druhy kontrol a to: předběžnou kontrolu, průběžnou kontrolu a následnou kontrolu.[5]

Přehled o skutečném plnění rozpočtu

Přehled o skutečném plnění a vypracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány (finanční odbor a rada), jejich schválení je v kompetenci volených orgánů. [2]

Závěrečný účet obsahuje souhrnné údaje o ročním hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Obec má povinnost zveřejnit návrh závěrečného účtu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. [5]

Následná kontrola

Závěrečný účet projednává a schvaluje zastupitelstvo obce nejpozději do 30.6. následujícího roku. [5]

Závěrečný účet musí být vhodným způsobem zveřejněn, nejméně 15 dnů před projednáním, aby se i občané k němu mohli vyjádřit. [2]

3.5 Struktura místního rozpočtu

Jak je již zmíněno v kapitole 3.2 rozpočet se dělí na běžný a kapitálový. Oba tyto rozpočty jsou tvořeny příjmy a výdaji. Jednotlivé položky běžného a kapitálového rozpočtu ukazuje následující tabulka. (Tabulka 1). [2]

Tabulka 1 - Položková struktura místního rozpočtu [zdroj: HAMERNÍKOVÁ, B.; MAATYOVÁ, A. a kol.; Veřejné finance, 2. vyd. Praha, WoltersKluwer ČR, 2010, ISBN 978-80-7357-497-0, zpracování: vlastní]

MÍSTNÍROZPOČET	
Běžný rozpočet	
Příjmy	Výdaje
Daňové: - sdílené daně - svěřené daně - místní daně	Veřejný pořádek: - policie - hasiči
Nedaňové: - poplatky za služby - místní správní poplatky - ostatní (dary, příjmy z pronájmů atd.)	Veřejné služby: - místní správa - zdravotnictví - vzdělání - sociální péče - bydlení a komunální služby
Dotace - přijaté	Dotace - vyplácené
Zisk komunálních podniků	Ztráta komunálních podniků
Ostatní	Ostatní
Kapitálový rozpočet	
Příjmy	Výdaje
Z prodeje majetku: - movitého - nemovitého - kapitálového	Investice na: - hmotný a nehmotný majetek - nemovitosti - kapitálové investice
Dotace - přijaté	Dotace - vyplácené
Přijaté splátky dluhů a půjček	Splátky dluhů, poskytnuté půjčky
Přebytek běžného rozpočtu	Deficit běžného rozpočtu

3.5.1 Příjmy rozpočtu

Příjmy jsou podle druhového členění nenávratně inkasované prostředky připsané na bankovní účet, opětované i neopětované, z domácí ekonomiky i ze zahraničí, včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček za účelem rozpočtové politiky. Nezahrnují však ta inkasa, která představují vypůjčené finanční prostředky a přijaté splátky půjček. Příjmové operace se dělí do čtyř tříd, jedná se o tyto třídy: Třída 1 – Daňové příjmy, Třída 2 – Nedaňové příjmy, Třída 3 – Kapitálové příjmy, Třída 4 – Přijaté dotace. [2]

Daňové příjmy

Daně tvoří nejvýznamnější část příjmů veřejných rozpočtů. Daní rozumíme každou povinnou zákonem stanovenou, nenávratnou, neekvivalentní a většinou neúčelovou platbu do veřejného rozpočtu. [4]

Daně dělíme na přímé a nepřímé, přímé daně dělíme dále na daně z příjmů a majetkové. Daně z příjmů jsou daně z příjmu fyzických osob a daně z příjmu právnických osob. Do daní majetkových patří například daň z nemovitosti, daň z převodu nemovitosti nebo daň silniční. Daně nepřímé neboli daně ze spotřeby. Do těchto daní patří daň z přidané hodnoty a daně spotřební. [6]

Nedaňové příjmy

Mezi nedaňové příjmy jsou zpravidla řazeny příjmy z veřejného podnikání, příjmy z nakládání s (veřejným) majetkem a poplatky za různé úkony státní správy. Nedaňové příjmy tvoří podstatně menší část příjmů veřejných rozpočtů. [3]

Dotáčnické příjmy obcí

Obce jsou mimo činnosti v rámci samostatné působnosti zodpovědné i za výkon přenesené působnosti. K jejímu financování slouží zejména dotace a správní poplatky.[2]

Dotace lze rozdělit na účelové, neúčelové, běžné dotace a kapitálové dotace. [4]

Kapitálové příjmy

Mezi kapitálové příjmy patří příjmy z prodeje majetku, kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy, příjmy z půjček nebo přebytek běžného rozpočtu. [2]

3.5.2 Výdaje rozpočtu

Dle zákona o rozpočtových pravidlech se hradí zejména závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony; výdaje na vlastní činnosti obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj; výdaje spojené s výkonem státní správy; závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření; závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty; úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů; výdaje na emise vlastních dluhopisů; výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec; jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvku na sociální nebo jiné humanitní účely. Vedle těchto výdajů hradí obec ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům. [7]

Jednodušeji jde říci, že rozsah výdajů ovlivňuje rozpočtové omezení ze strany příjmů a rozsah odpovědnosti i pravomocí obecní a regionální úrovně za zabezpečení škály veřejných statků a služeb. Můžeme se setkat s několika hledisky členění výdajů, nejčastěji se však výdaje člení podle ekonomického hlediska na běžné a kapitálové. Jedná se tedy o dvě třídy, běžné výdaje se řadí do Třídy 5 a kapitálové výdaj do Třídy 6.[2]

Běžné výdaje

Jedná se o neinvestiční nákupy, to znamená opěťované výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy a náklady související s pracovní silou. Dále se jedná o neinvestiční transfery, což jsou neopěťované výdaje na neinvestiční účely charakteru dotací a příspěvků mimo rozpočtovou jednotku. A jako poslední neinvestiční půjčky – návratně poskytované prostředky jiným subjektům na neinvestiční účely. [2]

Kapitálové výdaje

Jsou investiční nákupy a investiční transfery. Investiční nákupy jsou opěťované výdaje na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku a akcií a majetkových účastí. Investiční transfery jsou neopěťované výdaje charakteru dotací a příspěvků na investiční účely poskytovaných mimo rozpočtovou jednotku. [2]

4 Investiční výstavbové projekty

Investiční projekty představují soubor technických a ekonomických studií, které mají sloužit k přípravě, realizaci, financování a efektivnímu provozování navrhované investice. Investiční výstavbové projekty jsou charakteristické tím, že zahrnují i architektonické či stavebně technické a ekologické studie.

V počáteční fázi investičního projektu je třeba vymezit cíle projektu. Z těchto cílů pak vychází veškeré plánování a řízení projektu po dobu výstavby i užívání. Především jde o cíle technického, ekonomického a časového charakteru. Cíle technického charakteru zastupují zejména užitečnost stavby, energetická náročnost, bezpečnost jednotlivých konstrukcí, spolehlivost a další. Z ekonomických cílů je podstatná zejména návratnost investice a její rentabilita. Z pohledu cílů časových je významné zahájení výstavby, její následné trvání a počátek užívání stavby.

Cílem veřejných investičních projektů není generovat zisk, ale uspokojovat společenské potřeby a budovat užitek pro veřejnost. [8]

4.1 Fáze životního cyklu

Životní cyklus projektu má čtyři fáze, jednotlivé fáze se nazývají: předinvestiční, investiční provozní a likvidační. [9]

4.1.1 Předinvestiční fáze

Tato fáze probíhá od samotného definování investičního záměru, jeho vypracování až po investiční rozhodnutí. Je základním předpokladem úspěšné realizace a dobrého fungování projektu. Tato fáze končí investičním rozhodnutím o přijetí či zavržení iniciovaného projektu. Cílem této fáze je tedy zejména: identifikovat investiční příležitosti, podrobně charakterizovat projekt a definovat jeho různé investiční varianty, předběžně vybírat projekty a připravit shrnující analýzu projektu a jeho variant, zdůvodnění potřebnosti projektu z různých variant, vymezit rizika projektu a rozhodnou o lokalizaci projektu, navrhnout technické řešení projektu, posoudit ekonomickou stránku projektu, vyhodnotit projekt a rozhodnout o realizaci či vyloučení. [8]

4.1.2 Investiční fáze

Investiční fáze zahrnuje větší počet činností. Jejich náplní je vlastní realizace vybraného investičního projektu. Tato fáze se dá rozdělit do několika etap, jedná se zejména o: zpracování zadání stavby, zpracování úvodní projektové dokumentace, zpracování realizační projektové dokumentace, realizace výstavby, příprava a uvedení do provozu, zkušební provoz. [8]

4.1.3 Provozní fáze

Provozní fáze začíná převzetím provozuschopné stavby zadavatelem projektu, ukončením zkušebního provozu, vyhotovením závěrečné zprávy a hodnocení projektu výstavby. Ukončení je také spojeno s finančním vyrovnáním závazků smluvních stran. Tato fáze trvá až do případné likvidace stavby. V této fázi se také ověřuje provozuschopnost stavebního díla, provedených prací či montáží. Celkově jde zejména o kontrolu souladu smlouvy o dílo vycházející z projektové dokumentace v porovnání se skutečným stavem po předání. Tato fáze je zpravidla nejdelší a často se kryje s délkou životnosti stavby. V průběhu provozní fáze může také dojít ke změně užívání stavby, což se zpravidla realizuje formou rekonstrukce. [8]

4.1.4 Likvidační fáze

Tato fáze představuje závěrečnou fázi života projektu, které uzavírá cyklus ekonomickou i fyzickou likvidací. Tato fáze je tedy spjata i s náklady na samotnou likvidaci. Při ekonomickém hodnocení výhodnosti investice je důležité na tyto náklady nezapomínat. Likvidační fáze zahrnuje činnosti, jako jsou demontáže, demolice, šrotování nebo prodej použitelných částí. Příjmy z případné likvidace obvykle převyšují výdaje na likvidaci. V dnešní době nedochází tak často k celkové likvidaci, a to v důsledku pokročilých stavebních materiálů, technologických postupech výstavby a častých rekonstrukčních pracích. [8]

4.2 Financování investičního projektu ve veřejném sektoru

Jedná se o souhrn činností postupujících celým životním cyklem stavebních investičních projektů směřující od získávání kapitálu, rozhodování o jeho umístění a řízení hospodářské stránky subjektu. Zdroje financí dělíme na interní a externí. [8]

4.2.1 Interní zdroje

V rámci veřejného sektoru tvoří interní zdroje financování zejména vlastní rozpočtové zdroje čerpané pomocí veřejných rozpočtů. Pro financování veřejných investičních projektů v rámci měst a obcí jsou tyto interní zdroje častým nástrojem. Často je však využití těchto zdrojů v závislosti na nedostatku kapitálových přebytků problematické. Nedostatečná tvorba kapitálových přebytků v rámci veřejných rozpočtů znamená neschopnost pokrýt investiční potřeby. Pro zajištění efektivního a optimálního rozvoje municipalit je však pravidelný objem investic rozhodující. V případě nedostatku interních zdrojů na financování investičních projektů je třeba nalézt optimální externí zdroj financování. [8]

4.2.2 Externí zdroje

Externí zdroje financování představují finanční prostředky získané mimo činnost zdrojů interních zvenčí. Veřejné subjekty získávají tyto zdroje k financování zvenčí od jiných subjektů. Mezi poskytovatele takovýchto zdrojů patří například banky, pojišťovny, podniky a poskytovatelé dotačních prostředků. Tyto zdroje můžeme dále dělit na návratné a nenávratné externí zdroje. [8]

Návratné externí zdroje

Mezi návratné externí zdroje patří zejména bankovní úvěry, půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů. K nejpoužívanějším nástrojům externího financování patří bankovní úvěry. Díky své dostupnosti a velkému množství institucí, které bankovní úvěry poskytují, jsou bankovní úvěry velmi často využívány soukromým i veřejným sektorem. [8]

Nenávratné externí zdroje

Nenávratné externí zdroje financování představují zejména dotační prostředky. Ty představují peněžní prostředky poskytované ze státních rozpočtů, státních finančních aktiv, Národního fondu, z fondů cizích států a společenství, různých grantů a zejména z rozpočtu EU prostřednictvím strukturálních fondů. Dotační prostředky jsou poskytovány jako účelové. V konečném důsledku představují dotace snížení ceny určitého statku, jehož poskytování je ve veřejném zájmu. [8]

5 Město Třebíč

Třebíč se nachází na Moravě, v kraji Vysočina. Město se rozkládá na obou březích řeky Jihlavy. Počátky města jsou spjaty s benediktinským klášteřem, který byl založen moravskými knížaty již roku 1101. Od tohoto je také odvozen městský znak, tedy tři černé kápě. Díky bohaté historii města zde najdeme hned několik památek, které jsou zapsány do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jedná se o baziliku sv. Prokopa, židovskou čtvrť a židovský hřbitov. [10]

5.1 Charakteristika města

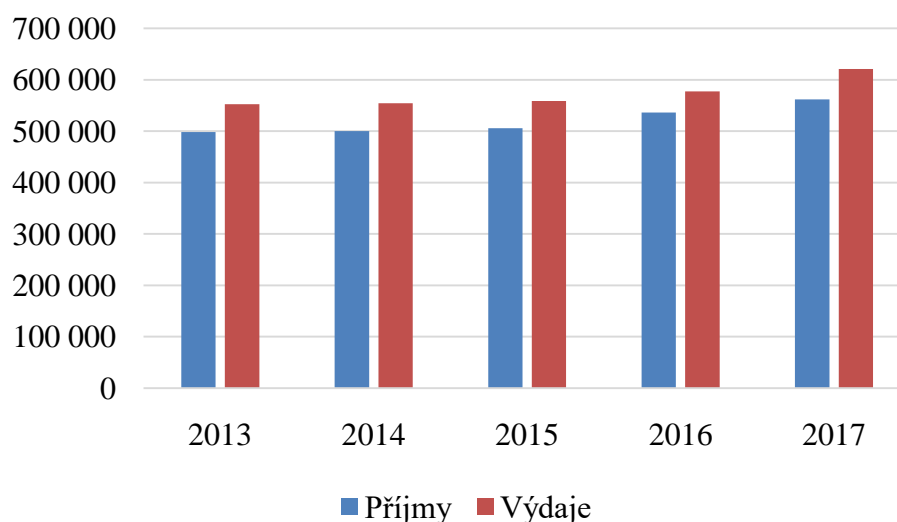
Mnou vybrané město Třebíč je obec s rozšířenou působností. Patří tedy do obcí III. stupně, to znamená, že oproti ostatním obecním úřadům mají působnosti navíc. Zastupitelstvo města má 27 členů. Rada města je tvořena 9 členy-starostou, 3 místostarosty a 5 radními. [11]

5.2 Rozpočet obce

V následujících tabulkách budu porovnávat rozpočty obce, které jsou z let 2013-2017. V první tabulce budou porovnány schválené rozpočty, v druhé tabulce závěrečné účty obce.

Tabulka 2 - Schválené rozpočty obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč); zdroj: <https://www.trebic.cz/rozpocet-mesta/ds-1188>, zpracování vlastní [12]

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Příjmy	498 173	499 779	505 787	536 025	562 050
Výdaje	552 216	554 279	558 487	577 525	620 950
Rozdíl	- 54 043	- 54 500	- 52 700	- 41 500	- 58 900

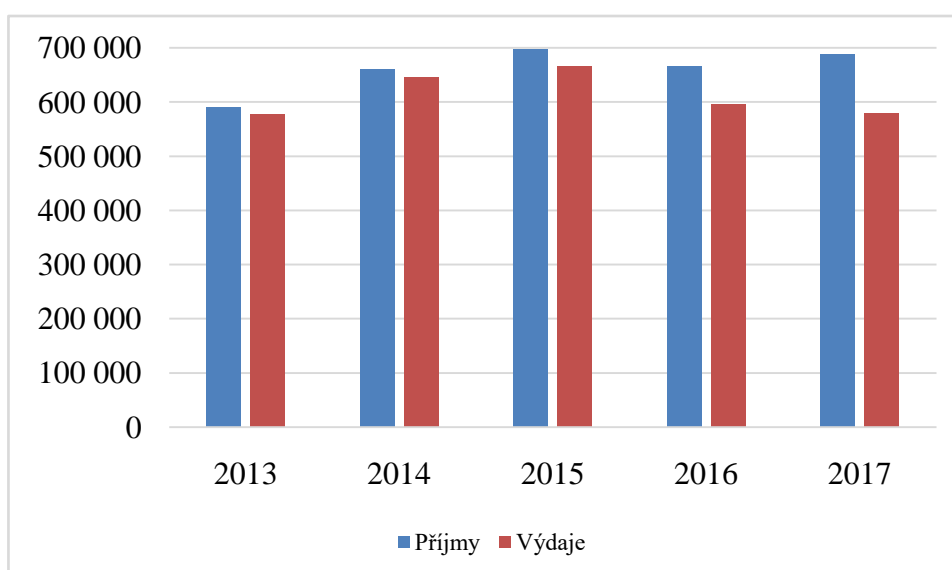

Graf 1 - Schválené příjmy a výdaje obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč); zdroj: <https://www.trebic.cz/rozpocet-mesta/ds-1188>, zpracování vlastní [12]

V tabulce, která je uvedena výše, najdeme údaje o tom, jaký rozpočet byl schválen v letech 2013-2017. Vidíme, že rozpočty jsou schváleny jako schodkové. S rostoucími příjmy rostou také výdaje.

Tabulka 3 - Závěrečné účty obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč); zdroj: <https://www.trebic.cz/zaverecny-ucet/ds-1973/p1=32203>, zpracování: vlastní [13]

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Příjmy	590 412	660 799	696 835	666 636	688 602
Výdaje	576 581	645 058	665 115	595 274	579 449
Rozdíl	13 830	15 741	31 720	71 362	109 153

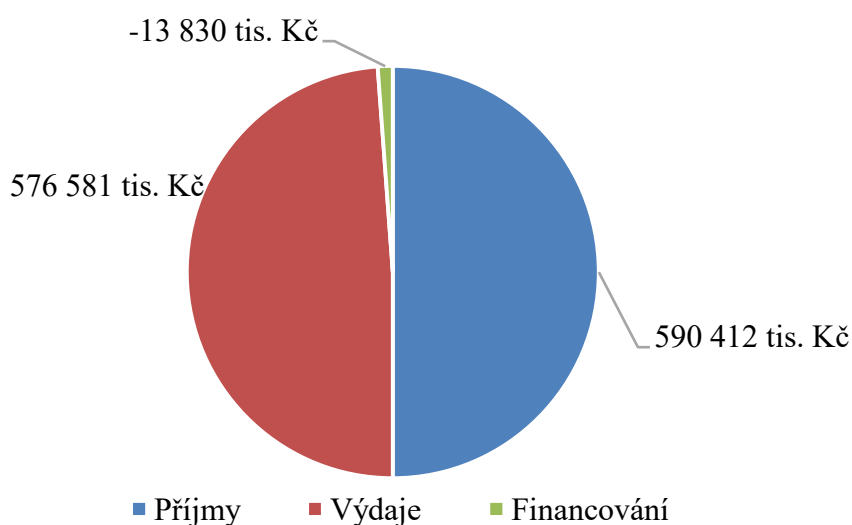
Graf 2 - Závěrečné příjmy a výdaje obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč); zdroj: <https://www.trebic.cz/zaverecny-ucet/ds-1973/p1=32203>, zpracování: vlastní [13]

V Tabulce 3 najdeme závěrečné účty z let 2013-2017. Příjmy převyšují výdaje, můžeme tedy říci, že hospodaření města skončilo přebytkem. V průběhu jednotlivých let docházelo k pravidelnému upravování rozpočtu, proto v porovnání s Tabulkou 2 vidíme, že z rozpočtu schodkových se staly rozpočty přebytkové.

5.2.1 Rozpočet obce v roce 2013

Tabulka 4 - Rozpočet obce v roce 2013 (v tis. Kč); zdroj: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2014/zm02/attachments/15-2-ZM-2014-priloha-c.-1-Zaverecny-ucet-za-rok-2013-ZM.pdf, zpracování: vlastní [14]

Příjmy	
Daňové příjmy	440 312
Nedaňové příjmy	18 118
Dotace	121 909
Kapitálové příjmy	10 073
Výdaje	
Běžné výdaje	413 558
Kapitálové výdaje	163 023
Financování	
Financování	-13 830
Celkem	0

Graf 3 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2013; zdroj: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2014/zm02/attachments/15-2-ZM-2014-priloha-c.-1-Zaverecny-ucet-za-rok-2013-ZM.pdf, zpracování: vlastní [14]

Obec hospodařila s celkovými příjmy 590 412 tis. Kč a s celkovými výdaji 576 581 tis. Kč. Rozdíl příjmů a výdajů je roven financování, které se skládá z finančních prostředků z minulých let, přijatých půjčených prostředků a také ze splátek investičního

úvěru a úvěru na projekt Dyje I. Ve výsledku můžeme říci, že skutečný rozpočet byl vyrovnaný.

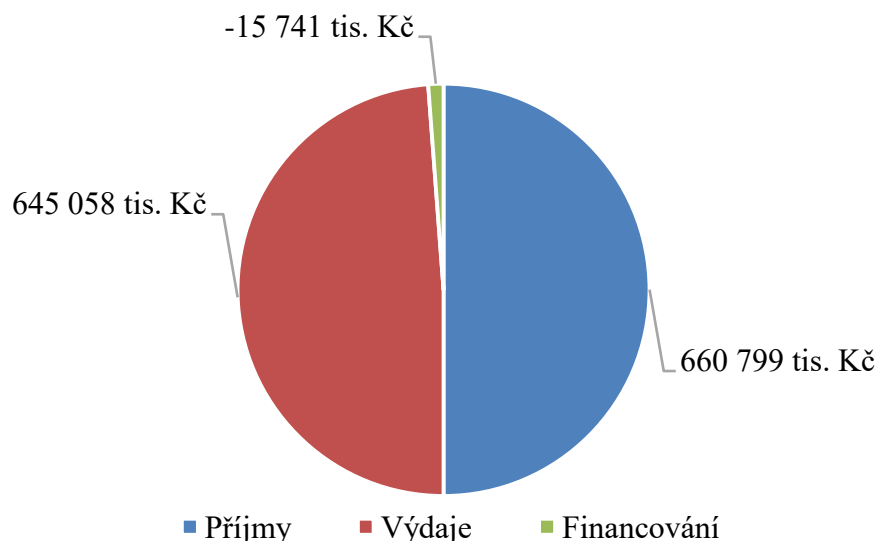
V roce 2013 byl upravený rozpočet vyšší než rozpočet schválený, a to jak příjmy, tak i výdaje. Ve skutečnosti byly výdaje města nižší, celkem se tedy podařilo uspořít částku 55 162 tis. Kč. Nejvyšší uspořena částka dosahuje 15 959 tis. Kč. Tato částka se podařila uspořít na finančním odboru, především díky dotacím, které byly získány na obnovu kulturních památek a také přijetí dotací, které byly profinancovány minulý rok, dalším faktorem snížení výdajů byla nízká úroková sazba ČNB.

Co se týče příjmů města, ty byly ve skutečnosti vyšší než schválený i upravený rozpočet. V tomto roce došlo k úplnému naplnění všech příjmů, výjimkou jsou kapitálové příjmy. K neúplnému plnění došlo z toho důvodu, že položka ostatní prodej nemovitostí byla ve skutečnosti skoro o polovinu nižší, než se předpokládalo.

5.2.2 Rozpočet obce v roce 2014

Tabulka 5 - Rozpočet obce v roce 2014 (v tis. Kč); zdroj: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2015/zm02/attachments/31-2-ZM-2015-priloha-c.-1-Zaverecny-ucet-2015-.pdf, zpracování: vlastní [15]

Příjmy	
Daňové příjmy	455 663
Nedaňové příjmy	20 984
Dotace	158 451
Kapitálové příjmy	25 701
Výdaje	
Běžné výdaje	438 063
Kapitálové výdaje	206 995
Financování	
Financování	-15 741
Celkem	0

Graf 4 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2014; zdroj: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2015/zm02/attachments/31-2-ZM-2015-priloha-c.-1-Zaverecny-ucet-2015-.pdf, zpracování: vlastní [15]

V roce 2014 byly celkové příjmy 660 799 tis. Kč a výdaje 645 058 tis. Kč. Rozdíl je roven financování, které je složeno z finančních prostředků z minulých let a opět ze splátek z úvěrů. Závěrečný účet obce byl tedy opět vyrovnaný.

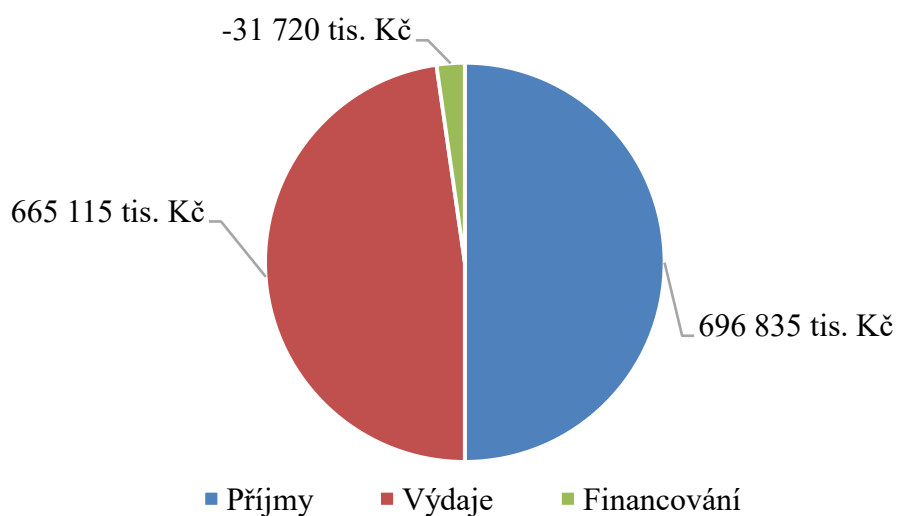
V tomto roce byl rozpočet také upraven a příjmy i výdaje byly navýšeny oproti schválenému rozpočtu. Ve skutečnosti byly výdaje o 60 386 tis. Kč nižší. Částku 34 843 tis. Kč se podařilo uspořit na finančním odboru. Důvodem byly opět dotace a nízká úroková sazba ČNB. K největší úspoře došlo v investičním rozpočtu, kdy byly přijaty dotace, které byly v minulém roce již profinancovány. Druhá nejvyšší uspořené částka, 5 363 tis. Kč, se podařila uspořit odboru komunálních služeb. Úspora vznikla na silnicích z důvodu mírné zimy, dále bylo využito veřejně prospěšných pracovníků v rámci údržeb.

Příjmy v roce 2014 byly o 34 055 tis. Kč vyšší oproti upravenému rozpočtu. Všechny příjmy byly úplně naplněné.

5.2.3 Rozpočet obce v roce 2015

Tabulka 6 - Rozpočet obce v roce 2015 (v tis. Kč); zdroj: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2016/zm03/attachments/Priloha-c_1--Zaverecny-ucet-2015-ZM-op.pdf, zpracování: vlastní [16]

Příjmy	
Daňové příjmy	471 355
Nedaňové příjmy	22 504
Dotace	192 018
Kapitálové příjmy	10 959
Výdaje	
Běžné výdaje	462 701
Kapitálové výdaje	202 414
Financování	
Financování	-31 720
Celkem	0

Graf 5 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2015; zdroj: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2016/zm03/attachments/Priloha-c_1--Zaverecny-ucet-2015-ZM-op.pdf, zpracování: vlastní [16]

Příjmy v roce 2015 byly 696 835 tis. Kč a výdaje 665 115 tis. Kč. Rozdíl těchto příjmů a výdajů je roven financování, které se skládá z finančních prostředků minulých let a také ze splátek úvěrů. V závěru tedy můžeme říci, že rozpočet byl vyrovnaný.

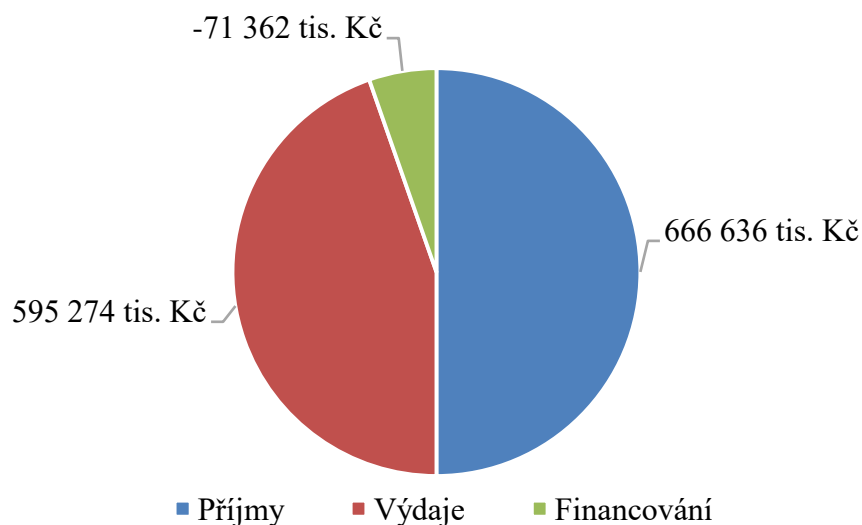
Upravený rozpočet má vyšší příjmy i výdaje než rozpočet schválený. Výdaje, v závěrečném účtu byly však nižší než v rozpočtu schváleném, rozdíl byl 80 997 tis. Kč. Finanční odbor v roce 2015 uspořil největší částku a to 62 741 tis. Kč. Opět se jednalo o úsporu díky nízké sazbě úroků ČNB a dotacím. K významné úspoře došlo v investičním rozpočtu díky dotacím na projekty, které již byly v minulém roce profinancovány.

Příjmy v tomto roce byly úplně naplněné, výjimkou však byly přijaté provozní dotace.

5.2.4 Rozpočet obce v roce 2016

Tabulka 7 – Rozpočet obce v roce 2016 (v tis. Kč); zdroj: https://www.trebic.cz/assets/File.ashx?id_org=16973&id_dokumenty=32726, zpracování: vlastní [17]

Příjmy	
Daňové příjmy	504 835
Nedaňové příjmy	19 043
Dotace	114 924
Kapitálové příjmy	27 834
Výdaje	
Běžné výdaje	457 242
Kapitálové výdaje	138 032
Financování	
Financování	-71 362
Celkem	0

Graf 6 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2016; zdroj: https://www.trebic.cz/assets/File.ashx?id_org=16973&id_dokumenty=32726, zpracování: vlastní [17]

Obec v roce 2016 hospodařila s celkovými příjmy 666 636 tis. Kč a s celkovými výdaji 595 274 tis. Kč. Rozdíl příjmů a výdajů je roven financování, které se skládá z finančních prostředků z minulých let, splátky investičního úvěru a z položky operace z peněžních ústavů. Skutečný účet je tedy vyrovnaný.

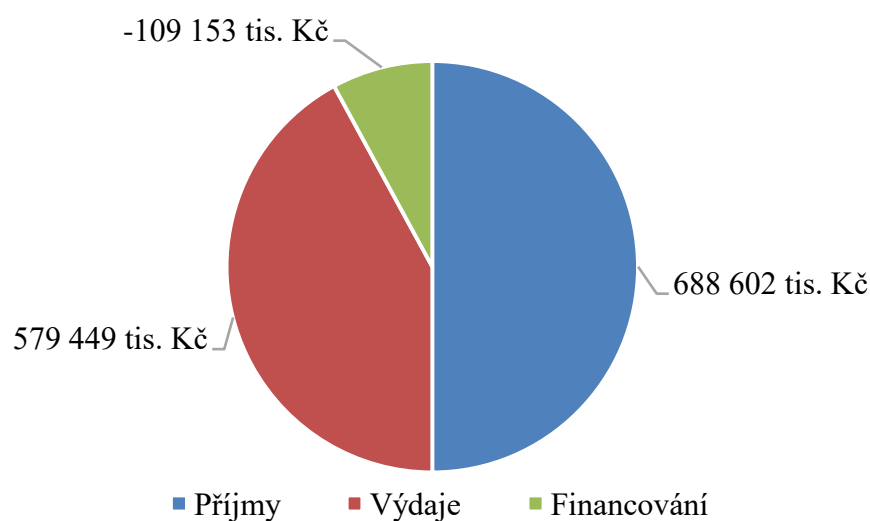
Upravený rozpočet v roce 2016 navýšil celkové příjmy i výdaje obce. Skutečné výdaje však byly menší než v upraveném rozpočtu v celkové výši 58 619 tis. Kč. Největší podíl na uspořené částce má odbor správy majetku a investic města v celkové výši 21 843 tis. Kč a odbor finanční ve výši 20 989 tis. Kč. V odboru správy majetku a investic města se uspořilo díky odložení oprav na kulturních domech a památce nebo díky nižším nákladům na opravy. V oddělení investic se ušetřilo díky předpokladu, že náklady budou vyšší. Jednalo se především o náklady na zasilování pozemků, PD zateplení mateřských škol, PD revitalizace zámeckého parku, rekonstrukce, realizace sportovního areálu, realizace útulku pro opuštěná zvířata atd. Úspora na odboru finančním vznikla díky dotacím a úroku z investičního úvěru z důvodu nízkých úrokových sazeb ČNB.

Celkové příjmy města byly v roce 2016 ve výši 666 636 tis. Kč. Všechny příjmy byly úplně naplněné bez výjimky.

5.2.5 Rozpočet obce v roce 2017

Tabulka 8 – Rozpočet obce v roce 2017 (v tis. Kč); zdroj: https://www.trebic.cz/assets/File.ashx?id_org=16973&id_dokumenty=36776, zpracování: vlastní [18]

Příjmy	
Daňové příjmy	539 529
Nedaňové příjmy	19 165
Dotace	91 030
Kapitálové příjmy	38 877
Výdaje	
Běžné výdaje	496 443
Kapitálové výdaje	83 006
Financování	
Financování	-109 153
Celkem	0

Graf 7 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2017; zdroj: https://www.trebic.cz/assets/File.ashx?id_org=16973&id_dokumenty=36776, zpracování: vlastní [18]

Celkové příjmy obce byly 688 602 tis. Kč a celkové výdaje byly ve výši 579 449 tis. Kč. Rozdíl příjmů a výdajů je roven financování, kde najdeme zapojení finančních prostředků z minulých let, dlouhodobé přijaté půjčené prostředky, splátky investičního

úvěru a také operace z peněžních účtů organizace. Závěrečný účet obce pro rok 2017 je tedy vyrovnaný.

Upravený rozpočet pro rok 2017 byl navýšený. Ve skutečnosti výdaje byly nižší než rozpočet upravený, ale i schválený. Rozdíl výdajů mezi upraveným a skutečným rozpočtem

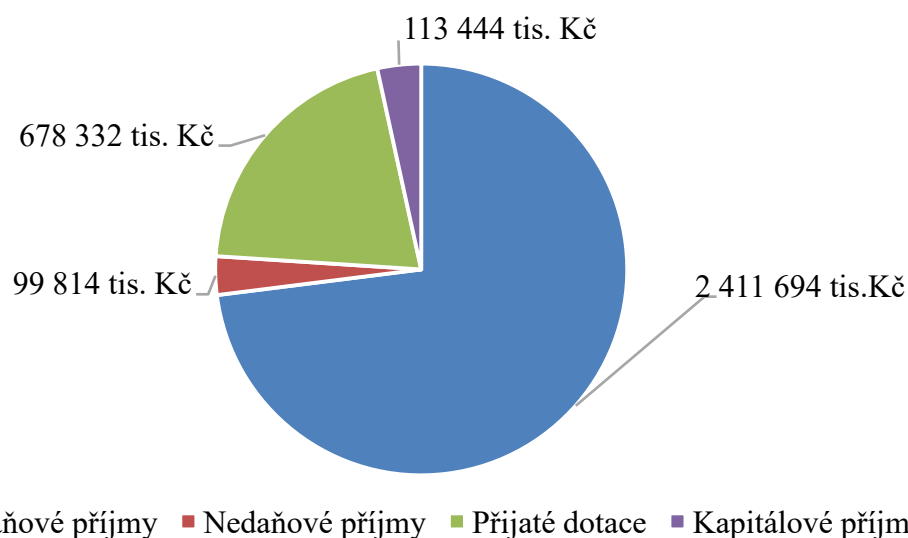
je 101 254 tis. Kč. Tato částka znamená celkovou úsporu finančních prostředků v roce 2017. O největší uspořenou částku a to 61 451 tis. Kč se postaral odbor správy majetku a investic města. Největší podíl na ušetření této částky byl fakt, že projektové dokumentace na revitalizace ulic byly nižší, než se předpokládalo, dále k ušetření částky také přispělo odložení vybudování infrastruktury průmyslové zóny. V odboru správy majetku a investice města byla druhá nejvyšší ušetřená částka na paragrafu týkající se sportovního zařízení v majetku obce. Ušetřilo se „díky“ neuskutečnění se rekonstrukce venkovního bazénu, revitalizace zimního stadionu a nevybudování in-line dráhy. Vysokou částku se podařilo také ušetřit díky finančnímu odboru. Úspora vznikla nejen díky dotacím na obnovu kulturních památek.

Příjmy v roce 2017 byly ve výši 688 602 tis. Kč a byly úplně naplněny, kromě přijatých neinvestičních dotací. Tato položka byla naplněna na 98,76 %.

5.3 Rozpočtové příjmy

Tabulka 9 – Příjmy obce v letech 2013-2017 (v tis. Kč); zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

Příjmy/Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Daňové příjmy	440 312	455 663	471 355	504 835	539 529
Nedaňové příjmy	18 118	20 984	22 504	19 043	19 165
Přijaté dotace	121 909	158 451	192 018	114 924	91 030
Kapitálové příjmy	10 073	25 701	10 959	27 834	38 877
Celkem	590 412	660 799	696 835	666 636	688 602

Graf 8 - Rozdělení jednotlivých příjmů za období 2013-2017; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

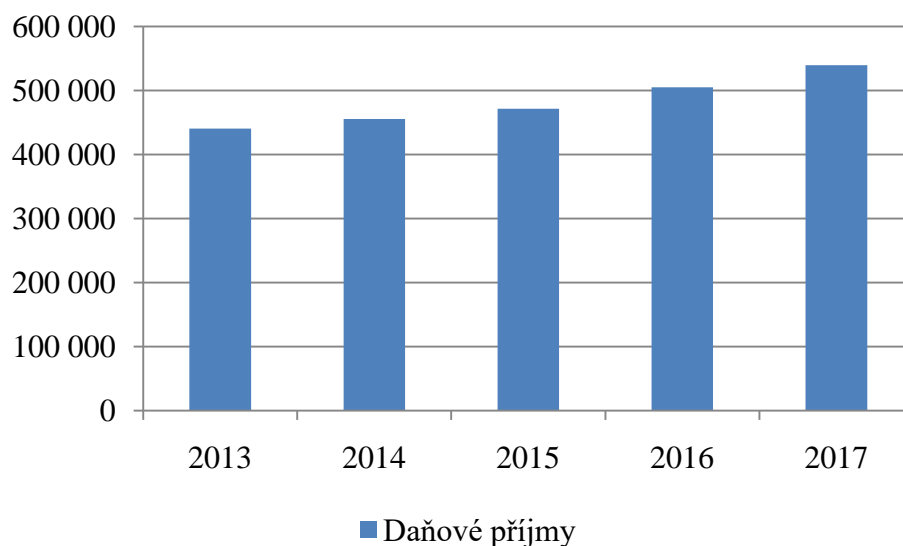
Dle grafu umístěného výše, můžeme vidět, že největší část příjmů tvoří daňové příjmy, které dosahují výše 73 % na celkových příjmech. Druhou nejvyšší položku tvoří přijaté dotace s výší 21 % z celkových příjmů. Zbylé nedaňové příjmy a kapitálové příjmy dávají dohromady 6 % z celkových příjmů.

5.3.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří velmi podstatnou část příjmů, což můžeme i vidět na grafu výše. Mezi nejvyšší příjmové položky z daňových příjmů patří daň z přidané hodnoty, daně z příjmů právnických osob a daně příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Tyto položky patří mezi sdílené daňové příjmy. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

Podle zákona o rozpočtovém určení daní to znamená, že tyto daňové příjmy rozpočtu obcí tvoří procentuální podíl z celostátního hrubého výnosu. U položek daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti se jedná přesně o 23,58 %, které plynou do obecního rozpočtu. [19]

Podle grafu 9, uvedeného níže, vidíme, že daňové příjmy stoupaly v jednotlivých letech téměř identicky. V roce 2013 dosahovaly daňové příjmy výše 18 % z celkového součtu daňových příjmů v jednotlivých letech. V dalších letech vzrostla výše daňových příjmů o 1 %, to znamená, že v roce 2014 to bylo 19 %, v roce 2015 20 %, v roce 2016 21 % a v roce 2017 dosáhly daňové příjmy výše 22 % z celkového součtu daňových příjmů v jednotlivých letech. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

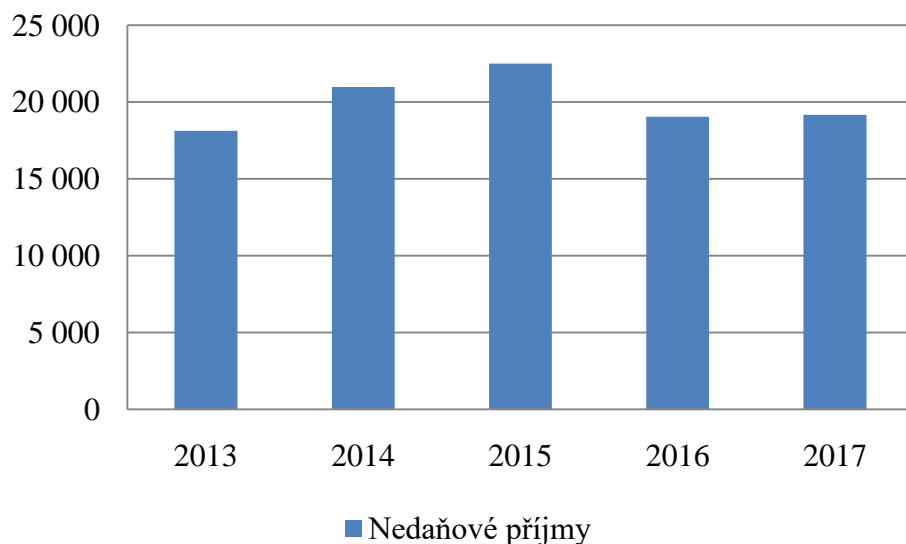
Graf 9 – Daňové příjmy v jednotlivých letech; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

5.3.2 Nedaňové příjmy

Příjmy z parkovacích automatů, svozu komunálního odpadu a sankčních plateb přijatých od jiných subjektů patří mezi nejvyšší položky nedaňových příjmů. Nedaňové příjmy patří v letech 2013-2017 mezi nejnižší příjmy, dosahují 3 % z celkových příjmů. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

Položka příjmy z parkovacích automatů a svoz komunálního odpadu patří do příjmů z poskytování služeb a výrobků. Do položky sankční platby přijaté od jiných subjektů patří sankční platby od jiných subjektů než od státu, obcí, krajů, státních fondů, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí. [20]

Nedaňové příjmy v roce 2013 dosahovaly výše 18 % z celkového součtu nedaňových příjmů v letech 2013-2017. Až do roku 2015 nedaňové příjmy rostly, v roce 2014 dosahovaly výše 21 % a v roce 2015 dokonce 23 %. V letech 2016 a 2017 nedaňové příjmy klesly a to na 19 % z celkového součtu nedaňových příjmů. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

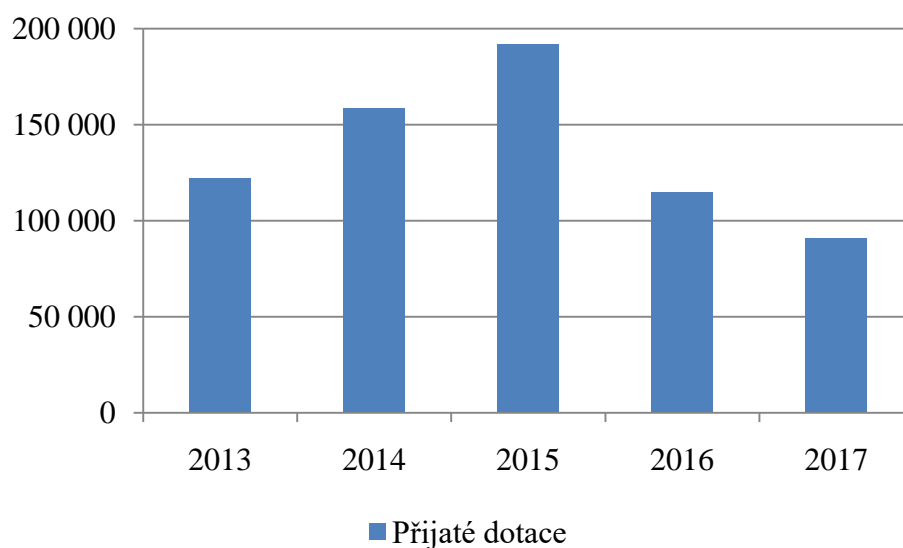

Graf 10 – Nedaňové příjmy v letech; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

5.3.3 Přijaté dotace

V obecním rozpočtu se přijaté dotace dělí na investiční a neinvestiční. Nejvyšší položkou přijatých provozních dotací je položka neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu. Ostatní investiční přijaté transfery ze SR jsou nejvyšší položkou přijatých investičních dotací. Přijaté dotace tvoří v letech 2013-2017 druhou nejvyšší část příjmů, dosahují výše 21 % z celkových příjmů.

Podle grafu 11, uvedeného níže, vidíme, že přijaté dotace do roku 2015 rostly a v následujících letech 2016 a 2017 razantně klesly. V roce 2013 přijaté dotace dosáhly výše 18 % z celkového součtu přijatých dotací v jednotlivých letech. V roce 2014 přijaté dotace vzrostly na 23 %. V roce 2015 byly přijaté dotace nejvyšší, dosáhly výše 28 %. Ve zbylých letech 2016 a 2017 již přijaté dotace klesaly. V roce 2016 klesly na 17 % z celkového součtu, v roce 2017 klesly na 13 %. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

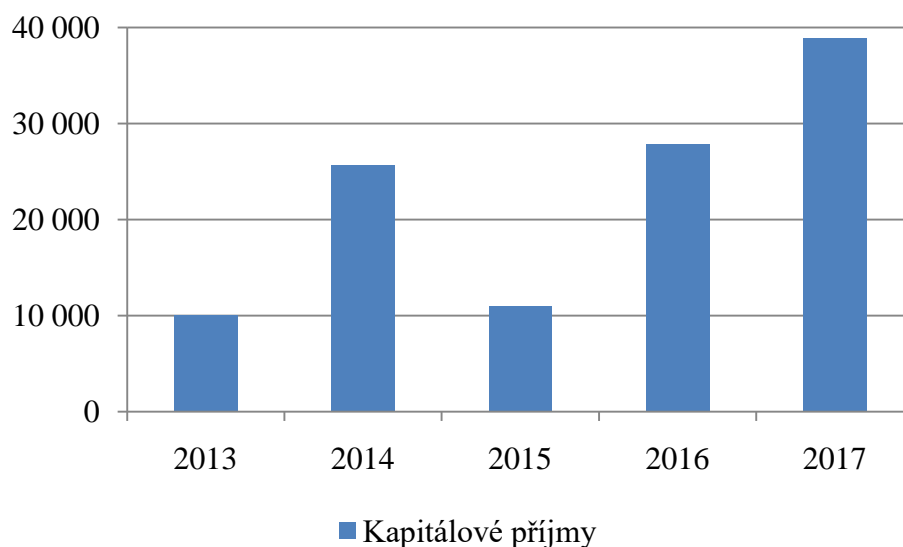

Graf 11 – Přijaté dotace v jednotlivých letech; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

5.3.4 Kapitálové příjmy

Mezi nejvyšší kapitálové příjmy patří příjmy z prodeje pozemků a ostatní prodej nemovitostí. Kapitálové příjmy stejně jako příjmy nedaňové patří v letech 2013-2017 mezi nejnižší příjmy, dosahují 3 % z celkových příjmů.

V roce 2013 byly kapitálové příjmy zcela nejnižší ze sledovaných let. Dosahovaly výše 9 % z celkového součtu kapitálových příjmů v letech 2013-2017. V roce 2014 vzrostly na 23 %, v roce 2015 klesly na 10 %. Od roku 2015 kapitálové příjmy opět rostly. V roce 2016 dosáhly 25 % a v roce 2017 dokonce 34 % z celkového součtu kapitálových příjmů. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

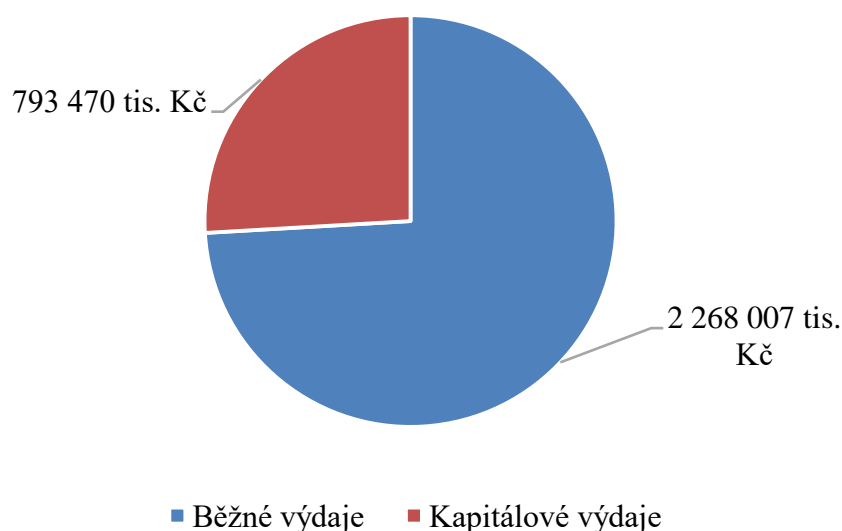

Graf 12 – Kapitálové příjmy v jednotlivých letech; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

5.4 Rozpočtové výdaje

Tabulka 10 – Výdaje obce v letech 2013-2017 (v tis. Kč); zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

Výdaje/Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Běžné výdaje	413 558	438 063	462 701	457 242	496 443
Kapitálové výdaje	163 023	206 995	202 414	138 032	83 006
Celkem	576 581	645 058	665 116	595 274	579 449

Graf 13 - Rozdělení jednotlivých výdajů v letech 2013-2017; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

Větší část rozpočtových výdajů tvoří běžné výdaje, které dosahují 74 % z celkové výše výdajů. Zbýlých 26 % tvoří kapitálové výdaje, které jsou použity pro investici.

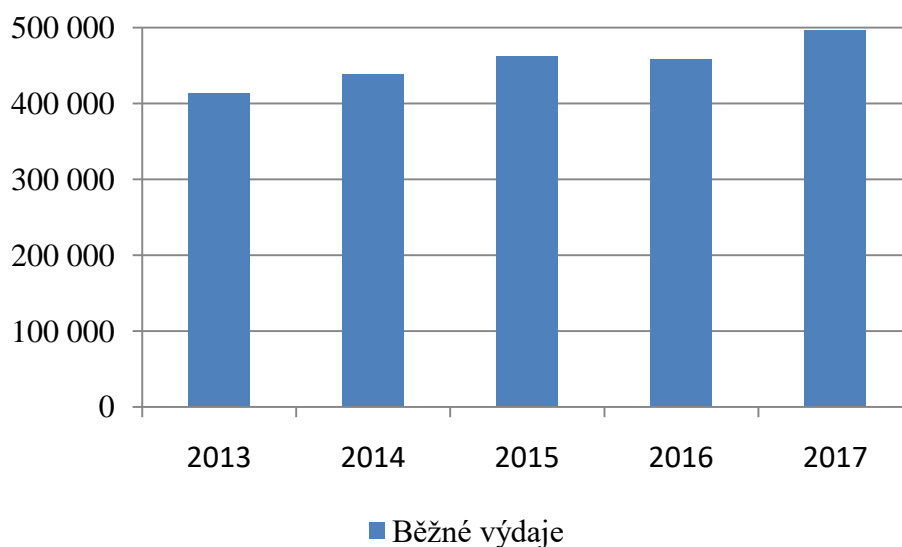
5.4.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou tvořeny výdaji, které se pravidelně opakují. Běžné neboli provozní výdaje jsou v rozpočtu obce Třebíč rozděleny dle jednotlivých odborů. Jedná se například o odbor správy majetku a investic města, odbor výstavby, odbor rozvoje a územního plánování, odbor sociálních věcí, odbor školství a kultury, odbor finanční, městská policie, odbor kanceláře vedení města, odbor životního prostředí, odbor dopravy a komunálních služeb a odbor vnitřní správy.

Nejvyšší provozní výdaje v letech 2013-2017 byly na odboru kanceláře vedení města, kdy částka neklesla pod 101 000 tis. Kč, v roce 2017 se vyšplhala až na částku 123 884 tis. Kč. Druhý nejvyšší provozní výdaj byl na odboru školství a kultury, v letech 2016

nastal mírný pokles výdajů, ale v roce 2017 výdaje opět vzrostly a dosáhly výšky 98 127 tis. Kč.

Procentuálně to tedy znamená, že v roce 2013 byly běžné výdaje ve výši 18 % z celkového součtu běžných výdajů v jednotlivých letech. V roce 2014 běžné výdaje vzrostly o 1 %, tedy na 19 %. V letech 2015 a 2016 opět běžné výdaje vzrostly a to na 20 % a v roce 2017 běžné výdaje vzrostly na 22 % z celkového součtu běžných výdajů. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

Graf 14 – Běžné výdaje v jednotlivých letech; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

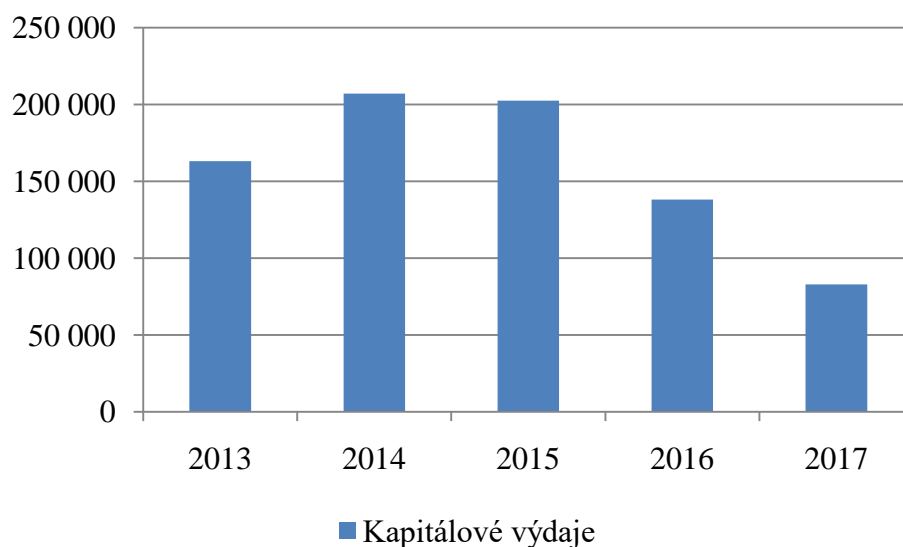
5.4.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou použity pro investiční nákupy nebo investiční transfery. I tyto kapitálové výdaje jsou v rozpočtu obce Třebíč rozděleny dle jednotlivých odborů, které jsou uvedeny výše. Kapitálové výdaje se neopakují, proto v každém roce najdeme investiční výdaje u jiných odborů.

V letech 2013-2017 najdeme nejvyšší investici na odboru správy majetku a investic města. V roce 2015 byla investice nejvyšší, celkem 140 729 tis. Kč, nejnižší byla v roce 2017 a jednalo se o částku 47 746 tis. Kč. Tento velký rozdíl byl způsobený větším množstvím investic v roce 2015.

V roce 2013 byly kapitálové výdaje ve výši 21 % z celkového součtu kapitálových výdajů v jednotlivých letech. V roce 2014 a 2015 byly kapitálové výdaje ve výši 26 %. Od roku 2015 nastal pokles kapitálových výdajů. V roce 2016 klesly na 17 % a v roce

2017 dokonce na 10 % z celkového součtu kapitálových výdajů. [Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017]

Graf 15 – Kapitálové výdaje v jednotlivých letech; zdroj: Závěrečné účty v letech 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017, zpracování: vlastní

6 Případová studie

Obsahem této případové studie je projekt dětského hřiště a parku zasazený do rozrůstající se městské části v Třebíči. Jedná se o urbanistickou a ekonomickou formu studie.

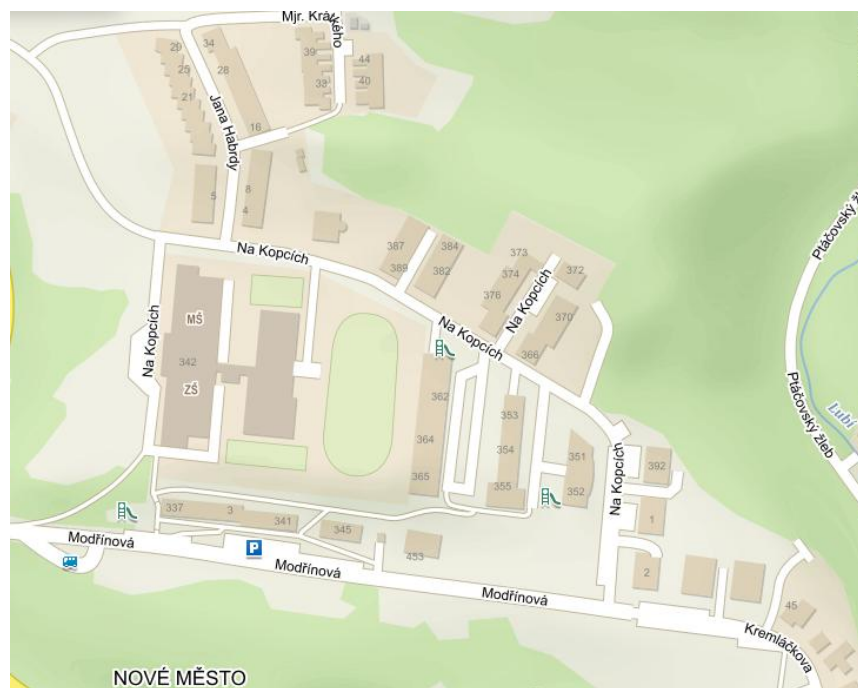
6.1 Popis území

Vzhledem k tomu, že se město Třebíč postupně rozšiřuje o další plochy bydlení, ať už se jedná o rodinné nebo bytové domy, je otázkou, zda není potřeba i vybudování občanské vybavenosti nebo ploch veřejného prostranství.

Tato studie bude zaměřena na městskou část Nové Město, přesněji na sídliště Na Kopcích v Třebíči. Vybraná lokalita se nachází na východní straně města.

Vybraná lokalita Na Kopcích se v posledních třech letech razantně rozrostla. V této lokalitě přibýlo několik desítek ploch pro bydlení. Vyrostly zde především řadové rodinné domy a bytové domy. V posledním roce také přibýlo jedenáct parcel pro rodinné domy a plochy pro dva bytové domy.

Nová zástavba, která postupně vzniká na ulici Kremláčkova, navazuje na tu stávající, která se nachází na ulici Modřínová a Na Kopcích. Navazuje také na novější zástavbu na ulicích Jana Habrdu a Mjr. Krátkého.

Obrázek 2 – Lokalita Na Kopcích [zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.9043653&y=49.2193986&z=17&l=0>]

Tato oblast je velmi dobře situována, co se týče občanské vybavenosti, proto není třeba ji v nové zástavbě budovat. V blízkosti najdeme mateřskou školu, dvě základní školy, nákupní dům, supermarkety, polikliniku, lékárny, restaurace, ubytování, ale i poštu nebo knihovnu. Velmi dobrá je i dostupnost MHD, stávající zastávku najdeme na ul. Modřínová, odkud je do řešeného území docházková vzdálenost 500 m. Předpokládá se vybudování nové zastávky a to severně od základní školy v ul. Na Kopcích.

Co se týče zeleně, je zrealizována ve formě stromořadí či travního porostu podél komunikací pro vozidla a pěší. Najdeme zde i zeleň, která je součástí rodinných domů, ta však slouží pro soukromé účely vlastníkům domů. Vzhledem k počtu vybudovaných a plánovaných bytových domů se hodí vybudování veřejného prostranství ve formě parku nebo dětského hřiště.

Obrázek 3 - Mapa řešeného území s umístěním dětského hřiště s parkovou částí [zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.9052694&y=49.2184897&z=17&l=0&source=muni&iid=5517>]

6.2 Popis řešení

Umístění dětského hřiště s parkovou částí vychází z územní studie. Dětské hřiště s parkovou částí se bude nacházet na východní straně území. Ze západní a jižní strany bude obklopeno bytovými domy, výšky 15 a 18 m. Díky těmto bytovým domům bude hřiště izolováno od hlavních komunikací.

Obrázek 4 - Půdorysný pohled na území s umístěním projektu [zpracování: vlastní]

Celková výměra hřiště s parkovou částí bude 918 m². Tato plocha bude řešena zatravněním. Zatravněnou plochou bude procházet cesta pro pěší, která bude rozdělovat celou plochu na dětské hřiště a parkovou část. Cesta pro pěší bude provedena ze zámkové dlažby. Samozřejmostí je i vysázení několika listnatých stromů a osazení laviček pro odpočinek. Dětské hřiště bude ohraničeno živým plotem do výšky 1 m.

Dětské hřiště bude vybaveno několika houpačkami, bude se jednat o klasické kládové houpačky a pružinové houpačky. Chybět nebude ani dětská skluzavka. Samozřejmostí bude také vybudování pískoviště o ploše 10 m². Součástí dětského hřiště budou i lavičky, které budou sloužit doprovodu dětí pro posezení.

Obrázek 5 - Pohled na dětské hřiště [zpracování: vlastní]

Parková část bude taktéž zatravněna a samozřejmě je i vysázení listnatých stromů. Chybět nebudou ani lavičky pro odpočinek. Tento prostor bude sloužit především pro odpočinek, relaxaci a také setkávání lidí. Zamýšleno je také využít tento prostor pro pikniky či lehké sportovní aktivity. Tento prostor se také nevylučuje pro pořádání veřejných akcí.

Obrázek 6 - Pohled na parkovou část v pozadí s dětským hřištěm [zpracování: vlastní]

6.2.1 Zjednodušený stavební postup řešení

V první fázi se rozměří a vytyčí plocha a objekty dětského hřiště s parkovou částí. Po vytyčení přichází na řadu zemní práce. Jedná se zejména o výkop základů pod herní prvky a výkop rýhy pro chodník. Následuje zhotovení bednění pro základové konstrukce a následná betonáž. Při betonáži se zároveň provede osazení a zabetonování obrubníků. Pokračuje se vyhotovením základového podsypu chodníku, to znamená provedení navážky podkladního šterku a jeho zhutnění. Mezi poslední kroky vyhotovení chodníku patří ložná vrstva, na kterou se pokládá zámková dlažba. Posledním krokem vyhotovení chodníku je zapískování spár. Dalším krokem je výsadba stromů, usazení herních konstrukcí a laviček. Posledním krokem je vyhotovení živého plotu a zatravnění.

6.3 Rozpočet projektu

Jedná se o jednoduchý rozpočet, který se vztahuje pouze na plochu, na které se nachází dětské hřiště a parková část. Rozpočet obsahuje celkem 13 položek, které obsahují úpravy a základní vybavení.

V rámci úspor se mohou určité položky upravit. Upravit se může například položka obsahující živý plot do výšky 1 m a to za levnější variantu, třeba za oplocení z typových plotových dílců.

Tabulka 11 – Rozpočet dětského hřiště s parkovou částí; zdroj: Ceny zahradních úprav, zpracování: vlastní [21]

Pořadové číslo položky	Položka	M.j.	Množství	Cena za montáž v Kč	Cena za materiál v Kč	Cena celkem v Kč
1.	Založení trávníku	m ²	865	38	6	38 060
2.	Chodník z dlažby zámkové tl. 60 mm, přírodní	m ²	53	430	460	47 170
3.	Obrubník zahradní	m	72,4	77	300	27 295
4.	Výsadba listnatého stromu výšky do 2,5 m	ks	12	1000	2 800	45 600
5.	Oplocení z živého plotu výšky do 1 m	m	44,5	870	1 300	96 565
6.	Dětská kládová houpačka	ks	3	490	16 000	49 470
7.	Dětská pružinová houpačka	ks	2	130	25 000	50 260
8.	Skuzavka pro děti včetně nosné konstrukce	ks	1	4 500	23 000	27 500
9.	Dětské pískoviště plochy 10 m ²	ks	1	38 000	14 000	52 000
10.	Zahradní lavička	ks	20	800	12 000	256 000
11.	Venkovní odpadkový koš	ks	6	570	3 300	23 220
12.	Základová konstrukce pod herní prvky	m ³	2,75	1 500	2 381	10 673
13.	Zemní práce	m ³	21,3	1 500	0	31 950
Cena celkem:						755 763 Kč

6.4 Financování projektu

Jelikož se v roce 2017 rozdíl příjmů a výdajů rovnal částce 109 153 tis. Kč, je možnost tento projekt financovat z interních zdrojů.

V případě vypsání dotace pro výstavbu dětského hřiště by bylo možné využít tohoto externího zdroje. Bohužel v roce 2019 nebyly vypsány žádné dotace podobného charakteru.

7 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo bližší seznámení s obecním rozpočtem. Jednalo se především o seznámení s jeho charakteristikou, tvorbou a jednotlivými fázemi. Popsání faktů týkajících se obecního rozpočtu mělo vést k lepšímu pochopení této problematiky. V závěru jsem také popsala investiční záměr, životní fáze projektu a financování veřejného projektu.

Po definování těchto pojmů jsem v praktické části rozebírala závěrečné účty obce Třebíč v jednotlivých letech a to v letech 2013-2017. Detailněji jsem popsala jednotlivé roky, jejich příjmy, výdaje a financování. V dalším kroku jsem podrobněji rozebrala dělení příjmů a výdajů.

Další kapitolou v praktické části byla případová studie. Případová studie byla zaměřena na lokalitu Na Kopcích, která se nachází v řešené obci Třebíč. Studie se zabývala výstavbou dětského hřiště s parkovou částí. Obsahem studie je popis širšího území, popis řešení, jednoduchý stavební popis řešení a v konečné fázi rozpočet a financování tohoto projektu.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- [1] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [2] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5922-7.
- [3] LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. 2013. CERM. ISBN 978-80-7204-861-8.
- [4] HAMERNÍKOVÁ, B.; MAATYOVÁ, A. a kol.; *Veřejné finance*, 2. vyd. Praha, WoltersKluwer ČR, 2010, ISBN 978-80-7357-497-0.
- [5] Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha, 2018 [cit. 2019-02-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele-obci.aspx>
- [6] KORYTÁROVÁ, Jana. Finance Brno, 2017 [cit. 2019-03-15]. Přednáška, 7.3.2017. Vysoké učení technické v Brně (VUT).
- [7] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [8] RŮŽIČKA, Bc. Jan. *Využití dotačních prostředků na realizaci stavebního projektu* [online]. Brno, 2017 [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: https://www.vutbr.cz/www_base/zav_prace_soubor_verejne.php?file_id=143723. Diplomová práce. VUT v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce doc. Ing. Vít Hromádka, Ph.D.
- [9] KORYTÁROVÁ, Jana. *Veřejné stavební investice I* Brno, 2019 [cit. 2019-04-21]. Přednáška, 5. 3. 2019. Vysoké učení technické v Brně (VUT).
- [10] O Třebíči. <https://www.visittrebic.eu> [online]. [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.visittrebic.eu/o-trebici/>
- [11] Třebíč. *Třebíč* [online]. [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/zastupitelstvo-mesta/os-1055>
- [12] Rozpočet města. *Třebíč* [online]. [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/rozpocet-mesta/ds-1188>

- [13] Závěrečný účet. *Třebíč* [online]. [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/zaverecny-ucet/ds-1973/p1=32203>
- [14] Závěrečný účet za rok 2013. *Třebíč* [online]. 2014 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2014/zm02/attachments/15-2-ZM-2014-priloha-c.-1-Zaverecny-ucet-za-rok-2013-ZM.pdf
- [15] Závěrečný účet za rok 2014. *Třebíč* [online]. 2015 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2015/zm02/attachments/31-2-ZM-2015-priloha-c.-1-Zaverecny-ucet-2015-.pdf
- [16] Závěrečný účet za rok 2015. *Třebíč* [online]. 2016 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: https://www.trebic.cz/html/zm_programy/2016/zm03/attachments/Priloha-c_1--Zaverecny-ucet-2015-ZM-op.pdf
- [17] Závěrečný účet za rok 2016. *Třebíč* [online]. 2017 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: https://www.trebic.cz/assets/File.ashx?id_org=16973&id_dokumenty=32726
- [18] Závěrečný účet za rok 2017. *Třebíč* [online]. 2018 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: https://www.trebic.cz/assets/File.ashx?id_org=16973&id_dokumenty=36776
- [19] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243#p4>
- [20] Vyhláška č. 323/2002 Sb., Ministerstva financí o rozpočtové skladbě. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-323#p3a>
- [21] *Ceny zahradních úprav*. Praha: ÚRS Praha, 2016. ISBN 978-80-7369-631-3

9 SEZNAM ZKRATEK

SR	Slovenská republika
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 - Položková struktura místního rozpočtu</i>	<i>16</i>
<i>Tabulka 2 - Schválené rozpočty obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč)</i>	<i>22</i>
<i>Tabulka 3 - Závěrečné účty obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč).....</i>	<i>23</i>
<i>Tabulka 4 - Rozpočet obce v roce 2013 (v tis. Kč).....</i>	<i>24</i>
<i>Tabulka 5 - Rozpočet obce v roce 2014 (v tis. Kč).....</i>	<i>25</i>
<i>Tabulka 6 - Rozpočet obce v roce 2015 (v tis. Kč).....</i>	<i>27</i>
<i>Tabulka 7 - Rozpočet obce v roce 2016 (v tis. Kč).....</i>	<i>28</i>
<i>Tabulka 8 - Rozpočet obce v roce 2017 (v tis. Kč).....</i>	<i>30</i>
<i>Tabulka 9 - Příjmy obce v letech 2013-2017 (v tis. Kč).....</i>	<i>31</i>
<i>Tabulka 10 - Výdaje obce v letech 2013-2017 (v tis. Kč)</i>	<i>36</i>
<i>Tabulka 11 - Rozpočet dětského hřiště s parkovou částí</i>	<i>43</i>

10 SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Grafy

<i>Graf 1 - Schválené příjmy a výdaje obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč)</i>	22
<i>Graf 2 - Závěrečné příjmy a výdaje obce Třebíč v letech 2013-2017 (v tis. Kč)</i>	23
<i>Graf 3 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2013</i>	24
<i>Graf 4 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2014</i>	26
<i>Graf 5 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2015</i>	27
<i>Graf 6 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2016</i>	29
<i>Graf 7 - Příjmy, výdaje a financování v roce 2017</i>	30
<i>Graf 8 - Rozdělení jednotlivých příjmů za období 2013-2017</i>	32
<i>Graf 9 – Daňové příjmy v jednotlivých letech</i>	33
<i>Graf 10 – Nedaňové příjmy v letech</i>	34
<i>Graf 11 – Přijaté dotace v jednotlivých letech</i>	35
<i>Graf 12 – Kapitálové příjmy v jednotlivých letech</i>	35
<i>Graf 13 - Rozdělení jednotlivých výdajů v letech 2013-2017</i>	36
<i>Graf 14 – Běžné výdaje v jednotlivých letech</i>	37
<i>Graf 15 – Kapitálové výdaje v jednotlivých letech</i>	38

Obrázky

<i>Obrázek 1 - Fáze rozpočtového procesu</i>	14
<i>Obrázek 2 - Lokalita Na Kopcích</i>	39
<i>Obrázek 3 - Mapa řešeného území s umístěním dětského hřiště s parkovou částí</i>	40
<i>Obrázek 4 - Půdorysný pohled na území s umístěním projektu</i>	41
<i>Obrázek 5 - Pohled na dětské hřiště</i>	41
<i>Obrázek 6 - Pohled na parkovou část v pozadí s dětským hřištěm</i>	42